

— Боговетъ ! безумный юноше ! убѣди са, въ послѣдната си тѣзи минута, убѣди са че единъ е Богъ ; не та ли учихъ въ затвора свещеннытъ неговы истинны ? не плакахъ ли, не са ли молихъ за тебе ? не мислихъ ли азъ въ ревността си, въ бѣдствието си повече за твоеото спасеніе отъ колкого за моето ?

— Добрый пріятелю, отговори съ серіозенъ гласъ аоніанинцѣтъ. Отъ уваженіе къмъ тебе азъ слушахъ думытъ ти, и духътъ ми са обладаваше отъ удивленіе, и една тайна наклонность ма влечеше къмъ убѣжденіето. Ако да не предлежеше да умремъ, отхвърлилъ быхъ може бы постепенно вѣрованіята на моята религія, и приближилъ са быхъ повече до догмытъ на вѣрата ти, но въ послѣдната тѣзи минута за униженіе и за малодушіе считамъ пріеманьето на вѣра, въ единъ часъ страшенъ и ужасенъ, когато убѣжденіето трѣба да слѣдова подиръ здрѣлото размыслианье и обсъждане. Ако пріемяхъ сега вѣрата ти, ако са отречахъ отъ праотеческытъ си богове, не бы ли са показало че са подлагамъ на надѣждата за обѣщанныя рай, или на заплашваньето или на страха отъ пѣкъла ? Не, Олинѣе ! нека бѣдемъ и двама единъ къмъ другыго милосърды и снисходителны, азъ да почитамъ чистосердіето ти, а ты, да съжелявашъ слѣпотата ми или душевната ми твърдость. Каквото съмъ правилъ тѣй и ще бѣдѣ награденъ, и силытъ които сѣ надъ насъ или която е надъ васъ нема да сѣджѣтъ съ толкови строгость челоувѣческото заблудженіе ако то не са е отклонило отъ свѣтостьта на цѣлѣта и отъ непорочностьта на сърцето. Нека престанемъ да говоримъ за туй. Внимавай ! чувашъ ли какъ влачатъ единъ труъ презъ тѣсныя входъ ? тѣй ще стане и съ нашата пѣлъ.

— О раю ! о избавителю міра ! виждамъ вы вече ! извика Олинѣе съ неисканна ревность и съ рѣцѣ прострѣны къмъ небесата. Не треперѣхъ, не радвамъ са даже като гледамъ вече разрушеніето на затвора на душата си !

— Главкъ си наведе главата и оставаше безмълвенъ. Той разумъ добръ че доблестьта на другаря му много различаваше отъ неговата. Езычникътъ не са бѣше, а христіанинцѣтъ са и радваше.

Изведнажъ вратата са хлопнахъ, и на тѣхнытъ тѣ на затвора са отрази блѣсъкъ на копія.

— Главке, аоніанине ! настанѣ минутата, левѣтъ та чака, чу са единъ чистъ и остъръ гласъ.

— Готовъ съмъ, отговори Главкъ. Дай ми другарю и брате послѣднето цѣлованіе, благослови ма и с богомъ !

Христіанинцѣтъ раствори рѣцѣ, и като прегърнахъ младия езыч-